

	<h1>СИЛАБУС</h1> <h2>НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ</h2> <h3>«Історія туризму»</h3> <p>Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський) Спеціальність: J3 Туризм і рекреація Рік навчання: <u>2-й</u>, семестр <u>3-й</u> Кількість кредитів ECTS: <u>5 кредитів</u> Назва кафедри: <u>Бізнесу та сфери</u> <u>обслуговування</u> Мова викладання: <u>українська</u></p>
Лектор курсу	к.е.н., ст. викладач Табенська Оксана Ігорівна
Контактна інформація лектора (e-mail)	tabenska@vsau.vin.ua, oksana.tabenska.68@gmail.com

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Історія туризму» є вибірковою компонентою ОПП Туризм.

Загальний обсяг дисципліни 150 год.: лекції – 26 год.; практичні заняття – 24 год., самостійна робота – 100 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль – залік.

При вивченні даної дисципліни можуть використовуватися знання, отримані з дисциплін: «Основи туризмознавства», «Туристичне краєзнавство», «Рекреалогія», «Кулінарна етнологія», «Географія туризму», «Туристичні ресурси світу», «Географія релігій та культур».

Основні положення навчальної дисципліни можуть застосовуватися при вивченні дисциплін: «Туристичне країнознавство», «Гастротуризм», «Активний та екстремальний туризм».

Призначення навчальної дисципліни

Формування у фахівців професійних компетентностей, які дозволили б працювати у нових професійних умовах, зокрема, демонструвати знання й розуміння фундаментальних розділів «Історія туризму» в обсязі необхідному для оволодіння освітньо-професійною програмою «Туризм».

Мета вивчення навчальної дисципліни

Курс «Історія туризму» спрямований на освоєння хронологічних особливостей формування туристичної галузі в світі та Україні. В окремих темах курсу розкрито історичні передумови та особливості появи певних видів туризму, його національні та регіональні особливості.

Формування вмінь: уміння демонстрації знань та розуміння важливих фактів, понять, принципів та теорії з відповідної епохи, коли формувалось мандрівництво та туризм; уміння застосовувати знання та розуміння, отримані в процесі вивчення курсу «Історія туризму» в процесі вивчення інших дисциплін туристологічного спрямування; навички оцінювання, інтерпретації та синтезу інформації з курсу «Історія туризму»; навички практичного застосування отриманих знань з курсу; навички знаходити інформацію з первинних та вторинних інформаційних джерел, включаючи пошук інформації через пошукові системи онлайн; навички з наукових комунікативних матеріалів та дискусій; навички необхідні для подальшого професійного зростання.

Завдання вивчення дисципліни

- розкрити теоретичні засади осмислення феномену туризму в історії людства, специфіку наукового дослідження історії туризму;
- розширити уявлення про історичні умови та обставини рекреаційного освоєння різних територій;
- з'ясувати витoki туристичної діяльності, зміну мотивації, пріоритетів і цілей подорожей, їх соціокультурні наслідки;
- простежити еволюцію людської думки у процесі пізнання світу, осмислення можливостей ефективного використання географічного простору;
- виявити зміни форм та способів організації подорожей, їх інфраструктурного та сервісного забезпечення;
- розкрити особливості туристичної діяльності на різних історичних етапах;
- виявити взаємозв'язок і взаємовплив туризму та подорожей з усім розмаїттям форм життєдіяльності людини, суспільства, держави.

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКИХ НАБУВАЄ ЗДОБУВАЧ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен сформувати такі програмні компетентності:

інтегральну компетентність (ІНК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми діяльності суб'єктів готельного і ресторанного бізнесу, що передбачає застосування теорій та методів системи наук, які формують концепції гостинності і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні

ЗК02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя

ЗК03. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо

ЗК04. Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу

ЗК05. Прагнення до збереження навколишнього середовища

спеціальні компетентності (СК):

СК 01. Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності

СК 02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

СК 03. Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій

СК 04. Здатність аналізувати діяльність суб'єктів індустрії туризму на всіх рівнях управління

СК 05. Розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів

СК 06. Розуміння процесів організації туристичних подорожей і комплексного туристичного обслуговування (готельного, ресторанного, транспортного, екскурсійного, рекреаційного)

СК 07. Здатність розробляти, просувати, реалізовувати та організовувати споживання туристичного продукту

СК 08. Розуміння принципів, процесів і технологій організації роботи суб'єкта туристичної індустрії та її підсистем

СК 09. Здатність забезпечувати безпеку туристів у звичайних та складних форс-мажорних обставинах

СК 14. Здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці

СК 17. Розуміння основних понять та концепцій сільського зеленого туризму

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

ПР1. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів

ПР2. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук

ПР3. Знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ

ПР4. Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору

ПР5. Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території

ПР6. Застосовувати у практичній діяльності принципи і методи організації та технології обслуговування туристів

ПР7. Розробляти, просувати та реалізовувати туристичний продукт

ПР18. Адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях

ПР19. Аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань

ПР22. Професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях.

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (softskills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, метод самопрезентації), робота в команді (реалізується через: метод проєктів), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проєктів, метод само презентації).

ПЛАН ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назва теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Тема 1: Теоретико-методологічні засади вивчення історії туризму	2	2	7
2	Тема 2: Подорожування в стародавньому світі.	2	2	7
3	Тема 3: Історія туризму як галузь науки.	2	2	7
4	Тема 4: Подорожування в середні віки.	2	2	7
5	Тема 5: Характеристика подорожей у стародавні часи	2	2	7
6	Тема 6: Подорожування в епоху Великих географічних відкриттів	2	2	7
7	Тема 7: Характеристика подорожей у середньовіччі	2	2	8
8	Тема 8: Подорожування в добу Просвітництва	2	2	8
9	Тема 9: Характеристика подорожей у ранні нові часи	2	2	8
10	Тема 10: Розвиток туризму в XIX – на початку XX ст.	2	2	9
11	Тема 11: Становлення організованого туризму	2	2	9
12	Тема 12: Розвиток масового туризму в другій половині XX ст	2	2	8
13	Тема 13: Характеристика туристичної діяльності на сучасному етапі	2	-	8
Разом		26	24	100

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота здобувача є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання.

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій або допомоги відповідного фахівця. Навчальний матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочою програмою навчальної дисципліни для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, виноситься на поточний і підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять. Організація самостійної роботи здобувачів передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, розробку навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної

роботи.

Індивідуальні завдання здобувач виконує самостійно під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом.

У випадку реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача заняття можуть проводитись за індивідуальним графіком.

Під час виконання навчальних завдань, завдань контрольних заходів не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними, інформація про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності – достовірною; у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей мають бути посилання на джерела інформації з дотриманням норм законодавства про авторське право і суміжні права.

Види самостійної роботи

№ з/п	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Підготовка до лекційних та практичних занять	34	щотижнево	Усне та письмове опитування
2	Підготовка самостійних питань з тематики дисципліни	32	щотижнево	Усне та письмове опитування
3	Індивідуальні творчі завдання (виконання презентації за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проекти, віртуальні екскурсії, проведення екскурсій), створення та використання папки туриста	14	4 рази на семестр	Спостереження за виконанням, обговорення, виступ з презентацією, усний захист, використання туристичних карт для опитування студентів
4	Підготовка до контрольних робіт та тестування	20	2 рази на семестр	Тестування у системі
Разом		100		

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Іванунік В.О., Явкін В.Г. Атрактивність рекреаційно-туристичних територій: навч. посіб. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2021. 248 с.
2. Устименко Л. М., Афанасьєв І. Ю. Історія туризму : навч. посіб. Київ : Алерта, 2023. 378 с.
3. Чорненька Н. Безпека туризму : навч. посіб. Київ: Кондор, 2019. 188 с.
4. [Божидарнік Т.В.](#), [Божидарнік Н.В.](#) Міжнародний туризм: навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури, 2021. 312 с.
5. Мальська М., [Худо В.](#) Туристичний бізнес. Теорія та практика: навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури, 2021. 368 с.

6. Доценко А. Географія туризму : навч. посіб. Київ: Університет «Україна», 2020. 177 с.
7. Лиман С.І., Парфіненко А.Ю., Посохов І.С. Історія туризму : навч. посіб. Суми: Університетська книга, 2018. 372 с.
8. Мальська М.П. Фестивальний туризм. Теорія та практика: навч. посіб. Харків: Каравела, 2022. 232 с.
9. Грановська В.Г., Кацемір Я.В., Фесенко Г.О. Індустрія туризму як вектор конкурентоспроможного регіонального розвитку : монографія. Херсон : Олді-Плюс, 2020. 153 с.
10. Грановська В.Г. Економіка туризму : навч. посіб. Херсон : Олді-Плюс, 2021. 314 с.

Додаткові джерела

1. Рутинський М. Замковий туризм в Україні : навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2023. 432 с.
2. Кручек О.А., Соляник С.Ф., Гордієнко С.І. Основи туризмознавства : навч. посіб. Одеса: Гельветика, 2020. 236 с.
3. Балашова Р. Організація діяльності туристичного підприємства : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2020. 184 с.
4. Лісовський П.М. Туристична діяльність: інновація, інвестиція, рекреація. навч. посіб. Київ : Ліра-К, 2022. 123 с
5. Галасюк С., Нездоймінов. Організація туристичних подорожей та екскурсійної діяльності. :навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2021. 178 с.
6. Іванунік В.О. Туристичний менеджмент: навч. посіб. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2022. 240 с.
7. Заячук О., Брик С. Історія туризму : навч. посіб. Чернівці : Чернівец. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 200 с.
8. Заячук О., Брик С. Історія туризму : навч. посіб. Чернівці : Чернівец. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 200 с.
9. Король О.Д. Основи туристського маркетингу: навч. посіб. Чернівці : Чернівец. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 144 с.
10. Рутинський М. Замковий туризм в Україні : навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2023. 432 с.
11. Балашова Р. Організація діяльності туристичного підприємства : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2020. 184 с.
12. Заячук О., Брик С. Історія туризму : навч. посіб. Чернівці : Чернівец. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 200 с.

Інформаційні ресурси:

1. Ukrainer. Поділля. URL: <https://www.ukrainer.net/regions/podillya/> (дата звернення 10.06.2025).
2. Баженова С.Е., Хоптяр А.Ю. Кулінарна етнологія Поділля: особливості і рецептурні складові наповнення. *Комунальне господарство міст*, 2023. Вип. 181. С.17-23. URL: <file:///C:/Users/User/Downloads/4+%D0%91%D0%B0%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0+%D0%A%D0%95.,+%D0%A5%D0%BE%D0%BF%D1%82%D1%8F%D1%80+%D0%90.%D0%AE..pdf> (дата звернення: 13.05.2025).

3. Долеско С.В. Українські народні традиції в контексті сучасного дипломатичного етикету. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв*: наук. журнал. 2024. № 1. С. 218-223. URL: file:///C:/Users/User/Downloads/302068%D0%A2%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%96-697086-1-10-20240416-1.pdf (дата звернення: 13.05.2025).

4. Підгірна В.Н., Єремія Г.І., Хникіна М.В. Аналіз тенденцій гастрономічного туризму: міжнародний досвід та Україна. *Економіка та суспільство*. 2022. № 37. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1250>
<https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-37-72>

5. Терещук Н.В. Методологічні основи розвитку сервісології в ресторанному господарстві. *Інновації та технології в сфері послуг і харчування*. 2021. № 1-2. С.75-83. URL: <http://itsf.chdtu.edu.ua/article/view/242686> (дата звернення: 12.06.2025).

6. Страви 300-річної давнини приготували на Taste of Ukraine. URL: <https://tasteof.com.ua/> (дата звернення: 13.05.2025).

7. Туристичний проект «Camino Podolico: Подільський шлях Святого Якова». URL: <https://www.caminopodolico.net> (дата звернення: 25.05.2025).

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ ДО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Присутність на лекційних заняттях	5
2	Відповіді на практичних заняттях	10
3	Виконання контрольних робіт, тестування	10
4	Індивідуальні та групові творчі завдання	5
	Всього за атестацію 1	30
Атестація 2		
1	Присутність на лекційних заняттях	5
2	Відповіді на практичних заняттях	10
3	Виконання контрольних робіт, тестування	10
4	Індивідуальні та групові творчі завдання	5
	Всього за атестацію 2	30
	Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності	10
	Підсумкове тестування	30
	Разом	100

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів набрав (отримав) менше половини максимальної оцінки з навчальної дисципліни (менше 35 балів), то він не допускається до заліку. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є виконання індивідуальної творчої роботи (презентації).

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для заліку
90 – 100	A	зараховано
82-89	B	
75-81	C	
66-74	D	
60-65	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни